

РЕШЕНИЕ

№ 409

гр. София, 15.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на девети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светла Станимирова

Членове: Рени Ковачка
Васил Василев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Васил Василев Въззивно търговско дело № 20211001001042 по описа за 2021 година

Производството е по чл.267 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба от „ШНАЙДЕР Фууд“ САС, опростено акционерно дружество по френското право, вписано в Търговския и дружествен регистър на Страсбург под № 419 818 893, със седалище ул. „дьо л'Енергии № 5, 67720 Ерлт, Франция, представлявано от своя президент „ЕСКОР'ИНВЕСТ“ СА, опростено акционерно дружество с едноличен собственик на капитала по френското право, вписано в Търговския и дружествен регистър на Авиньон под №821 380 110, със седалище Емпас „де Долан“ № 146, 84130 Льо Поите, Франция, последното представлявано от своя президент Р. К., с френско гражданство, роден на ***** г. в Оранж (84), Франция, с адрес: *** „****“ № ***, ***, Франция против решение № 261245 от 16.08.2021 г. на СТС по т. д. № 384/2020, ТО, VI-21 с-в, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя искове с правно основание чл. 26, ал. I, предл. 1, 2 и ал. 2, предл. 5 ЗЗД за нищожност поради противоречие със закона, заобикаляне на закона и привидност на договор за търговско упълномощаване, сключен между „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, с ЕИК 200181428, и П. Л. Б., ЕГН ***** на 22.08.2018 г. и договор за особен залог от

23.08.18г., както и евентуален иск за относителна недействителност на същия договор на основание чл. 135 ЗЗД поради сключването му със знанието на страните във вреда на ищеца - кредитор на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД.

Поддържа се в жалбата, че обжалваното решение е незаконосъобразно, поради следното: Според жалбоподателя неправилни били мотивите на първоинстанционния съд, че наказателната отговорност и административните мерки, адресирани към институции и органи, на които е възложено да упражняват контрол при извършване на сделки и платежни операции относно произхода на средствата са поначало ирелевантни относно действителността на сключената между ответниците сделка, тъй като посочените разпоредби изобщо не съдържат правила относно гражданско правни последици на сделките. Противоречието на закона по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 1 ЗЗД е „несъобразяване с предписанията на императивни правни норми. При сключването на сделките следва да се съблюдават всички императивни правни норми, които са свързани с тях, а не само гражданскоправните. Нарушаването на норма на административното, финансовото и др. правни отрасли също може да доведе до пълна или частична нищожност на сделката. Основание за нищожност е противоречието не само на конкретна императивна норма, но и на правен принцип. За нищожността на сделката поради противоречието на закона е достатъчно обективното и несъответствие с повелителна правна норма или правен принцип. Субективни елементи от състава като знание или намерение за нарушение не се изискват. Жалбоподателя се позовава на Решение № 171/24.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3733/2016 г., IV ГО и Решение № 192/13.12.2017 г. на ВКС по гр. д. № 4439/2016 г., ГК, IV ГО, според които осъществяването на състава на престъплението по чл. 252 НК, чрез сключване на договор за паричен заем и нарушение на императивните законови разпоредби, изискващи извършване на банкова дейност по занятие само след издаване на лиценз, обосновават нищожност на договора на основание чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД. По аргумент за по-силното основание, макар и цитираните две решения да визират друг състав на престъпление, се налага изводът, че според ВКС осъществяването на състав на престъпление чрез сключване на сделка води до нищожност на последната на основание противоречието ѝ със закона, предвидено в чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД. В процесния случай, съгласно чл. 253, ал. 1 НК, който извърши

финансова операция или сделка с имущество, или прикрива произхода, местонахождението, движението или действителните права върху имущество, за което знае или предполага, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние, се наказва за изпиране на пари с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева. Съгласно ал. 2 на чл. 253 НК наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние. Субект на това престъпление може да бъде всяко наказателноотговорно лице, като субектът може и да е, а може и да не е субект на първоначалното престъпление, чрез което е придобито имуществото. Предмет на престъплението е всяко имущество, което е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние. Предметът може да включва всякакви имуществени активи, при това не само в наличност, а и безналични. Поддържа се, че няма значение дали този актив се е запазил в своя първоначален вид, или обратно, бил е подложен на физическа преработка или на някаква юридическа трансформация - с учредяване и (или) прехвърляне на права.

Според жалбоподателя от субективна страна деецът трябва поначало да съзнава, че имущественият актив е бил придобит чрез престъпление или друго общественоопасно деяние, като умисълът не се изключва дори когато лицето не знае, че активът е придобит чрез престъпление или друго общественоопасно деяние. За да има умисъл, достатъчно е деецът само да е предполагал, че активът е придобит по такъв начин. Това престъпление няма никакъв допълнителен субективен признак, включително специална цел (напр. да набави за себе си или друго имотна облага). Това е така, защото престъплението се извършва, за да бъде укрит престъпният произход на неговия предмет, а не за пряко облагодетелстване. Жалбоподателят се позовава на разпоредбата на чл. 2 от ЗМИП, в която е дадено еопределение на изпирането на пари. Прави се извода, че според Закона за мерките срещу изпирането на пари на практика всяко едно правно или фактическо действие, целящо укриването или прикриването на незаконния произход на имуществото, на неговото естество, източник, местонахождение, и т.н., придобиването, владението, държането и използването на такова имущество,

включително опитът за извършване на кое да е такова действие, представлява пране на пари, което е забранено от закона. В процесния случай няма спор, че парите са придобити по незаконен начин, като се има предвид наложения върху банковата сметка заповед по реда на чл. 12, ал. 3 ЗМИП (отм.), причините за неговото налагане и наличието на внесен обвинителен акт срещу предходния управител на дружеството и други две лица за опит за изпирането на парите, наредени от ищцовото дружество. В рамките на воденото срещу ответното дружество „СТЕЙБЛИ“ ЕООД т. д. 2759/2017 г. на СГС, ТО, VI-9 състав, дело за неоснователно обогатяване, последното не е доказало, че е имало правнопризната причина да придобие и да задържи сумата в размер на 104 474,15 евро, преведена от ищцовото дружество. Поради това се прави извод, че със сключването на процесния договор за търговско упълномощаване, по силата на който ответното дружество „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, което не развива каквато и да било търговска дейност, е възложило на П. Л. Б. да извършва всички действия, свързани с обичайната търговска дейност на възложителя, срещу възнаграждение в размер на 220 000 лв. в полза на другия ответник П. Л. Б., и обезпечаването на това вземане чрез вписване на особен залог върху паричното вземане в размер на 220 000 лв. на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД именно по банкова сметка в „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД с ИД АН ВГ 88 * * * * * има за единствена цел да послужи като средство за изпиране на незаконно получената парична сума най-малкото спомага за преобразуване на незаконно полученото имущество, което, от една страна, противоречи на закона (НК и ЗМИП), поради което представлява основание за нищожност по чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД, а, от друга страна, накърнява добрите нрави, което представлява основание за нищожност по чл. 26, предл. трето от ЗЗД. Поддържа се, че всички събрани по делото доказателствена налагат извода, че процесният договор е имал за единствена цел да се създаде едно привидно привилегировано вземане с изключително облекчен в Закона за особените залози начин за неговото събиране, за да може П. Б. да получи цялата налична по банковата сметка на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД сума и да я предаде на С. И. И. Единствената цел е била да възникне едно привидно привилегировано вземане в размер на 220 000 лв. в полза на П. Б. с цел да се опитат да заобиколят наложените заповеди: единият в полза на държавата по реда на ЗМИП и вторият в полза на ищеца.

По отношение на отхвърления иск по чл. 135 ЗЗД се поддържа, че

ответника П.Б. е знаел за увреждащия характер на самата сделка. Поддържа се, че за знанието на П. Л. Б. красноречиво може да се направи извод от това, че ако страните по този договор са желали в действителност неговите правни последици, в частност възобновяване на дейността на дружеството със съдействието на търговския пълномощник Б., нормалната житейска логика е „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, като дължащо паричната престация, да търси реално изпълнение на договора от страна на пълномощника или да направи възражение за неизпълнен договор, а не почти две седмици след сключването на договора и едва 2 дена след уговорения падеж на паричното задължение само да подаде молба за откриване на производство по несъстоятелност, с която молба признава едновременно това, че дружеството не извършва търговска дейност, а оттам и че търговският пълномощник не извършва нищо и че същевременно дължи възнаграждение в размер на 220 000 лв. на търговския пълномощник, който е следвало да извършва търговската дейност, но очевидно не я е извършвал. От това се прави извод, че П. Л. Б. не само е знаел, че договорът уврежда интересите на ищеца като кредитор на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, но и е целял да го увреди, за да се опита като мним привилегирован кредитор да получи по предвидения в ЗОЗ облекчен ред за принудително изпълнение наличната сума по банковата сметка.

Поради това се иска обжалваното решение да бъде отменено и вместо него бъде постановено решение, с което предявените искове бъдат уважени като бъдат присъдени и направените по делото разноси.

От страна на ответниците по жалбата „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, с ЕИК 200181428, и П. Л. Б., ЕГН ***** не е представен отговор и не е взето становище по делото.

Софийският апелативен съд, като взе предвид подадената въззивна жалба, съдържащите се в същата оплаквания, съобразявайки събраните по делото доказателства намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срока по [чл. 259, ал. 1 от ГПК](#) от жалбоподателя, у когото е налице правен интерес от обжалването, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт, поради което е допустима и следва да бъдат разгледана по същество.

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от дружеството-жалбоподател против „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, с ЕИК 200181428, и

П. Л. Б., ЕГН ***** .Поддържа се в исковата молба, че на 22.06.2015 г. без основание и в резултат на измама, негов служител е превел от името и за сметка на дружеството по банковата сметка на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД в Юробанк България АД сумата от 104474,15 евро, като за извършеното престъпление се води наказателно производство срещу лицето, представлявало дружеството към датата на получаване на превода и още две лица. Върху банковата сметка е наложен заповест по реда на ЗМИП /отм./ през 2015 г., поради което и сумата все още е налична по сметката и представлява единственото имущество на ответника – търговско дружество. С решение № 176/25.01.2019 г. по т.д.№ 2759/2017 г., образувано по молба от 17.11.2017 г., „СТЕЙБЛИ“ ЕООД е осъдено да върне получената без основание сума на ищеца, като решението е влязло в сила на 22.02.2019 г. и въз основа на него в полза на ищеца е издаден изпълнителен лист, въз основа на който е образувано изпълнително дело № 020198590400376 срещу длъжника „СТЕЙБЛИ“ ЕООД , по което изпълнението е насочено върху вземането по банковата сметка в Юробанк България АД. По това изпълнително дело ответникът П. Л. Б., ЕГН ***** поискал да се присъедини като вискател при твърдения ,че има вземане от „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, с ЕИК 200181428 в размер на 220 000 лв., произтичащо от договор за търговско упълномощаване, обезпечено с особен залог върху вземането на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД по банковата му сметка в Юробанк България АД.Поддържа се, че договорът за търговско упълномощаване е сключен фактически на 22.08.2018 г., а не на 22.08.2017 г., тъй като признания за такава дата се съдържа в заявлението за вписване на договора за особен залог, с който се обезпечават вземанията за възнаграждение, търговско пълномощно в полза на П. Л. Б., ЕГН ***** е заверено на 28.08.2018 г. – датата, на която е вписан договора за особен залог, а в молба от 03.09.2018 г. подадена от С. И. в качеството ѝ на управител на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД за откриване на производство по несъстоятелност на дружеството / т.д.1823/2018 г. на СГС/ се сочи, че договор за търговско упълномощаване е сключен с П. Л. Б. е именно на 22.08.2018 г. Счита, че договорът за търговско упълномощаване е сключен единствено с цел да създаде привидно вземане в полза на Б., което чрез обезпечаването му и встъпването в изпълнителното дело да изключи възможността ищецът да събере вземането си принудително, като към

момента на сключване на договора за търговско упълномощаване, а и преди и след това, дружеството „СТЕЙБЛИ“ ЕООД не е имало никаква търговска дейност, тъй като не е подавало за обявяване годишни отчети, съответно е признало тези факти в молбата си по чл.625 ТЗ, размерът на уговореното възнаграждение съвпада със сумата, която подлежи на връщане на ищеца и уговорения срок за изплащането му сочи на липса на каквото и да било намерение за изпълнение на договора. Поддържа се, че договорът за търговско упълномощаване противоречи или най-малкото заобикаля на закона, забраняващ извършване на сделки с имущество, за което субектите знаят, че е придобито чрез престъпление, както и забрана за придобиване, получаване, държане, използване, преобразуване на такова имущество, като фактите относно придобиването на сумата от 104 474,15 евро са били известни на управителя С. И., която знае за наложения заповед върху банковата сметка на дружеството по реда на ЗМИП, като тези факти са били предмет на установяване и по търговското дело за връщане на сумите. Счита, че договорът го уврежда като кредитор, тъй като увеличава пасива на длъжника „Стейбли“ ЕООД и то по начин, изключващ правата на ищеца, като и двете страни са знаели за съществуването на вземането на ищеца, като извежда знанието на Б. от обстоятелството, че е сключил договор с дружество, което няма никаква търговска дейност при значителен размер на възнаграждението и 9 дневен срок за изплащането му, а характерът на договорът предполага Б. да знае цялата информация за дейността на дружеството, както и обстоятелството, че вземането по банковата сметка, с което е обезпечено вземането за възнаграждение е заповедано по реда на ЗМИП.

Ответниците са оспорили предявените искове като поддържат, че сключения помежду им договор за търговско упълномощаване не противоречи на закона, тъй като нито има характера на финансова операция или сделка с имущество по смисъла на чл.253, ал. 1 НК, нито има характер на придобиване, получаване, държане, използване, преобразуване или спомагане за преобразуване на имущество, придобито чрез престъпление. Оспорват да са знаели произхода на средствата, тъй като договорът за търговско упълномощаване е сключен на 22.08.2017 г., а не както твърди ищецът, и при сключването му ответното дружество се е представлявало от управител, който е различен от този, при чието управление са получени средствата от ищеца, както и преди подаването на исковата молба по т.д.№ 2759/2017 г. и

преди внасянето в съда на обвинителен акт за деянията, чрез които се твърди да са придобити парите, като твърдят, че няма влязла в сила присъда, която да ги признава за престъпление. Оспорват твърденията за привидност на сделката, тъй като са сключили същата именно с цел да настъпят последиците ѝ. От страна на същите се иска предявените искиове да бъдат отхвърлени.

За да постанови обжалваното решение първоинстанционния съд приел за установено следното от фактическа страна: Между ответниците е сключен договор за търговско упълномощаване, по силата на който „СТЕЙБЛИ“ ЕООД се задължило да заплати на П. Л. Б. възнаграждение в размер на 220 000 лв., като вземането за възнаграждението е обезпечено с договор за особен залог от 23.08.2018 г. върху вземанията на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД по банковата му сметка в „Юробанк България“ АД, който залог е вписан в ЦРОЗ. Спорът между страните е относно датата на сключване на договора за търговско упълномощаване, като ищецът поддържа това да е станало на 22.08.2018 г., докато ответниците твърдят, че датата на сключване е 22.08.2017 г. Ответниците не са представили по делото договора за търговско упълномощаване. В представените по делото писмени доказателства се съдържат изявления на ответниците относно датата на сключването на договора - в представените доказателства за вписване на договора за особен залог датата на договора за търговско упълномощаване е посочена като 22.07.2017 г., в титулната част на заявлението /т.11/ за вписване на договора за особен залог, като 22.07.2018 г., в декларацията – съгласие на заявителя за вписване на залога, като 22.07.2017 г. в самия договор за особен залог /стр.5 и 6 от удостоверението от ЦРОЗ/, като 22.07.2018 г. в молбата по чл.625 ТЗ, подадена от „СТЕЙБЛИ“ ЕООД с вх.№ 114125/03.09.2018 г. на СГС. Поради това, че ответниците не са представили самия договор за търговско упълномощаване, нито други доказателства относно датата на сключването му, съдът е приел, че договорът за търговско упълномощаване е сключен на 22.07.2018 г., непосредствено преди сключването на договора за особен залог, с който се обезпечават вземанията на Б. за възнаграждение, тъй като именно тази дата се признава и от ответника търговско дружество.

За да отхвърли предявените искиове съдът е приел, че не се установява въз основа на твърденията относно съдържанието на договора същият да е нищожен поради противоречие със закона, заобикалянето му или привидност. Съдът е приел, че са неотносими към действителността на договора на

поддържаните основания – противоречие и заобикаляне на закона са доводите на ищеца относно предвидената наказателна отговорност в чл.253 НК, както и предвидените мерки и действия за предотвратяване на прането на пари в ЗМИП. Наказателната отговорност и административните мерки, адресирани към институции и органи, на които е възложено да упражняват контрол при извършване на сделки и платежни операции относно произхода на средствата са поначало ирелеванти относно действителността на сключената между ответниците сделка, тъй като посочените разпоредби изобщо не съдържат правила относно гражданско правни последици на сделките. Съдът е приел, че твърденията на ищеца по същество се основават на извършени преди сключването на сделката престъпни действия на трети за спора лица, които не подлежат на изследване в настоящото производство, нито престъпният им характер е установен с влязла в сила присъда, както и на извършени след сключването на сделката за търговско упълномощаване действия по учредяване на обезпечения и нямат отношение към преценката за съответствие на договора за търговско упълномощаване със закона, който изрично допуска сделка със съдържанието на атакуваната и предмета ѝ, определен от съдържанието на насрещните престации – задълженията на пълномощника да осъществява търговско представителство по пълномощие и задълженията на търговеца да заплати уговореното възнаграждение. Никоя от тези престации по правопораждащи факти няма връзка с начина, по който ответното дружество е получило без основание от ищеца парична сума. Не можа да се приеме и че сключеният между ответниците договор за търговско упълномощаване може да заобиколи разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари, тъй като при всички случаи този договор е сключен след като такива мерки вече са наложени, съответно, ако в резултат на наказателно преследване с влязла в сила присъда се установи, че притежаваните от ответника „СТЕЙБЛИ“ ЕООД парични суми по банковите му сметки са придобити в резултат на извършено престъпление, то съгласно чл.53 НК всяка пряка или непряка облага, получена в резултат на престъплението подлежи на отнемане в полза на Държавата, независимо от наказателната отговорност на виновните лица, съответно няма как вземането на ответника Б., дори и да е обезпечено, да конкурира правото на Държавата да отнеме получени чрез престъпление средства. Съдът е приел, че е неоснователен, поради недоказаност, иска за нищожност на договора за

търговско упълномощаване поради привидност, тъй като наведените от ищеца факти относно времето на сключване на договора, обезпечаването на задълженията по него, липсата на дейност на дружеството доверител изобщо не сочат на друго съдържание на волята на страните по атакувания договор.Обстоятелството, че едно дружество не развива дейност в определен момент, не изключва възможността в определен момент да започне да извършва такава, включително и като възложи част от дейностите на пълномощник и срещу възнаграждение при съответно изпълнение. Ако изпълнение от страна на пълномощника липсва, то това е относимо към възникване и съществуване на вземане за възнаграждение, а не към действителността на договора.

Предвид отхвърлянето на исковете за нищожност на договора за търговско упълномощаване, сключен между ответниците съдът е разгледал евентуалния иск за относителна недействителност на същия договор.

По делото е установено, че ищецът е кредитор на ответника „СТЕЙБЛИ“ ЕООД с вземане за неоснователно обогатяване, което е установено с влязло в сила съдебно решение № 176/25.01.2019 г., постановено по т.д.№ 2759/2017 г. на СГС, VI-9 състав и което вземане е възникнало на датата, на която ответникът „СТЕЙБЛИ“ ЕООД е получило платената от ищеца без основание сума – 22.06.2016 г.Съдът е приел,че сключеният между ответниците договор за търговско упълномощаване, с оглед предвидения падеж за изпълнение на възнаграждението и обезпечаването му с особен залог е увреждащ по отношение на ищеца, тъй като създава необоснована привилегия за ответника Б..След като длъжникът „Стейбли“ЕООД е знаел за увреждането смяната на законния представител след възникване на вземането на ищеца е без правно значение за това знание, тъй като законният представител по презумпция знае и е длъжен да знае всичко за дружествените работи.Наложеният ,по сигнал на ищеца запор на банковата сметка на ответника, по която е преведена без основание на 22.06.2016 г. сумата, за връщането на която ищецът е кредитор, е без всякакво правно значение за вземането на ищеца и знанието на ответниците,поради това,че мерките по ЗМИП не са насочени към защита на граждански права, а целят да обезпечат административни задължения по предотвратяване извършването на престъпления и отнемане на техния предмет.Съдът е приел,че по делото не е установено ответникът Б. при сключването на договора за търговско

упълномощаване да е знаел за съществуването на вземанията на ищеца. Релевантно за основателността на иска е знание за увреждането към момента на сключване на сделката между ответниците, поради което знанието не може да се извежда от съдържанието на правата и задълженията, които произтичат от нея и в частност от задълженията на търговския пълномощник, които възникват от самата сделка. При липса на доказателства за осъществили се преди сключването на договора факти, няма основание да се приеме, че това знание е било налице и към момента на сключване на договора, тъй като едва след това възниква задължение и за търговеца да окаже съдействие за изпълнението му от пълномощника чрез предоставяне на необходимата за това изпълнение информация.

Софийският апелативен съд счита, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено.

Атакуваното решение е валидно и допустимо, поради което съдът е обвързан от направените от жалбоподателя оплаквания в жалбата.

С исковата молба, по която е образувано делото пред първоинстанционния съд са предявени от ищеца-настоящ жалбоподател искове с правно основание чл. 26, ал. I, предл. 1, 2 и ал. 2, предл. 5 ЗЗД за нищожност поради противоречие със закона, заобикаляне на закона и привидност на договор за търговско упълномощаване, сключен между „СТЕЙБЛИ“ ЕООД, с ЕИК 200181428, и П. Л. Б., ЕГН ***** на 22.08.2018 г. и договор за особен залог от 23.08.18г., както и евентуален иск за относителна недействителност на същия договор на основание чл. 135 ЗЗД поради сключването му със знанието на страните във вреда на ищеца - кредитор на „СТЕЙБЛИ“ ЕООД.

Предвид на обстоятелството, че предявените искове за нищожност на двата договора са заявени при условията на евентуалност съдът счита, че първоначално следва да се произнесе по предявения иск за прогласяване на нищожността, поради противоречие със закона, след което да разгледа евентуално предявените искове за нищожност, поради заобикаляне на закона и поради привидност, както и по евентуално предявения иск по чл. 135 от ЗЗД.

По иска по чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД-противоречие със закона

За да обоснове противоречието със закона на оспорените сделки ищецът се е позовал на разпоредбата на ал. 2 на чл. 253 НК, съгласно която наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние. В жалбата се прави анализ на разпоредбата от обективна и субективна страна. Жалбоподателят се позовава на разпоредбата на чл. 2 от ЗМИП, в която е дадено определение на изпирането на пари. Прави се извода, че според Закона за мерките срещу изпирането на пари на практика всяко едно правно или фактическо действие, целящо укриването или прикриването на незаконния произход на имуществото, на неговото естество, източник, местонахождение, и т.н., придобиването, владението, държането и използването на такова имущество, включително опитът за извършване на кое да е такова действие, представлява пране на пари, което е забранено от закона.

Съдът счита, че в настоящия случай първоинстанционния съд правилно е приел, че не е налице нищожност, поради претендираното противоречие със закона. По смисъла на чл. 26, ал. 1 от ЗЗД противоречие със закона представлява нарушение на императивна правна норма-конкретна законова забрана, която страните са нарушили при сключването на договора. Порокът противоречие със закона е налице, когато основанието /причината, каузата/ на договора противоречи на закона и когато неговият предмет е забранен от закона. В настоящия случай се иска обявяването на нищожността на договора за търговско упълномощаване от 22.08.2018 г. и договор за особен залог от 23.08.18 г. Разпоредбите, поради които се претендира, че е налице противоречие със закона не въвеждат правна запрета за сключване на оспорваните договори. Разпоредбата на чл. 26, ал. 1 от ТЗ изрично предвижда търговско упълномощаване, поради което сключването на договор за такава дейност е изрично разрешен от закона. Законът за особените залози допуска и учредяването на особен залог, какъвто е учреден по настоящето дело в полза на ответника Б.. Съдът счита, че в случая правилно е прието, че липсва правна забрана за сключването на двата договора, която да е накърнена със сключването им. Дали дружеството към момента на сключване на договора осъществява търговска дейност е въпрос, който касае страните по договора и е

несъотносимо към въпроса за действителността на договора. Същото се отнася и за размера на договореното по договора възнаграждение- 220 000лв. Дали размера на договореното възнаграждение съответства на очаквания обем работа, който се очаква да бъде извършен от търговския пълномощник е въпрос несъотносим към действителността на договорите. В случай, че със своите действия и по-конкретно- със сключването на двата договора ответниците са нарушили разпоредби от наказателното или административното право, същите следва да понесат предвидената отговорност, но това в никакъв случай не може да рефлектира върху действителността на същите, при липсата на забрана за сключването им.

По иска по чл.26,ал.1,предл. второ от ЗЗД-заобикаляне на закона

При заобикалянето на закона ,за разлика от противоречието с него,в разрез с императивните изисквания влиза не съдържанието на самата сделка,а преследвания с нея правен резултат.В случая под неправилен правен резултат не се разбират непосредствените й правни последици,които сами по себе си не са забранени,а последиците,които се реализират чрез тях.Ако сделката е забранена с оглед на своите непосредствени последици ще е налице първото основание-противоречие със закона.Механизмът за постигане на запрещения резултат е сключването на сделка или поредица от сделки,които сами по себе си не са забранени,тъй като с тях се постигат позволени резултати.Страните обаче,използват тези сделки,защото позволените им правни последици обхващат в своя резултат и забранения резултат.При заобикалянето на закона следва да е налице и субективен елемент-страните по сделката следва да съзнават,че чрез извършената сделка постигат един резултат,който законът им забранява.В настоящия случай със сключването на двете сделки не се постига какъвто и да било забранен от закона резултат,поради което законосъобразно е прието от съда,че не е налице заобикаляне на закона.

По иска по чл.26,ал.2,предл. последно от ЗЗД-привидност

Привидните договори са такива, при които се извършват волеизявления

от страните и те се обективират в правната действителност по същия начин, по който се сключват и несимулативните договори. Тази външно изявена воля става известни на третите лица. Едновременно с това или в един последващ момент страните се съгласяват, че не желаят настъпването на правните последици от сключения договор или желаят настъпването на други последици, различни от тези, които биха се породили от външно обективираната им воля.

В настоящия случай не се и поддържа от страна на ищеца-настоящ жалбоподател ,че страните по двата оспорени договора-ответниците по делото не са желали настъпването на целените правни последици или са искали настъпването на други такива.Дали дружеството ответник развива или ще развива за във бъдеще търговска дейност, дали търговския пълномощник ще представлява ефективно и резултатно дружеството и дали ще получи договореното възнаграждение са въпроси на бъдещото изпълнение на договора,което касае страните по същия-ответниците по делото.По делото не са налице каквито и да било доказателства,от които може да се направи извод,че при сключването на двата оспорени договора страните са целели постигането на други правни последици освен договорените.

Предвид гореизложеното Софийският апелативен съд счита,че законосъобразно първоинстанционния съд е отхвърлил предявените иски за обявяване нищожността на оспорените договори.

По иска по чл.135 от ЗЗД

Съгласно чл.135,ал.1 от ЗЗД кредиторът може да иска да бъдат обявени за недействителни спрямо него действията, с които длъжникът го уврежда, ако длъжникът при извършването им е знаел за увреждането. Когато действието е възмездно, лицето, с което длъжникът е договарял, трябва също да е знаело за увреждането.

Съдът счита,че законосъобразно СГС е приел,че сключеният между ответниците договор за търговско упълномощаване, с оглед предвидения падеж за изпълнение на възнаграждението и обезпечаването му с особен залог

е увреждащ по отношение на ищеца, тъй като създава необоснована привилегия за ответника Б..Към датите на сключването на оспорваните договори- 22.08.2018 г. и 23.08.18г. длъжникът „СТЕЙБЛИ“ ЕООД е знаел,че дължи сумата,която е получена от него без основание от ищеца,знаел е за заведеното против него т.д.№ 2759/2017 г. на СГС, VI-9 състав за връщане на сумата и е знаел,че с учредяването на особен залог поставя кредитора-настоящия ищец и жалбоподател в неблагоприятно положение-т.е. налице е знание у ответника „СТЕЙБЛИ“ ЕООД за увреждането на ищеца.

Законосъобразно е прието в решението,че към датата на сключване на договорите не е налице знание за увреждане у ответника Б..За знанието за увреждането у Б. по делото не са налице каквито и да било доказателства. Освен това ответникът Б. е придобил качеството търговски представител със сключването на договора на 22.08.18г. поради което може да се приеме,че след тази дата той следва да се е уведомил за дружествените дела ,включително и за заведеното т.д.№ 2759/2017 г. на СГС и причината ,поради която е заведено. При липсата на доказателства за знание у Б. към датата на сключване на договора, законосъобразно СГС е отхвърлил предявения иск по чл.135 от ЗЗД.

Предвид гореизложеното обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

От страна на ответниците по жалбата не е направено искане за присъждане на разноси по делото.

Водим от горното Софийският апелативен съд

РЕШИ:

Потвърждава решение № 261245 от 16.08.2021 г. на СТС по т. д. № 384/2020, ТО, VI-21 с-в.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба при условията по чл.280,ал.1 от ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването на препис

на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____